

මිනුම් ඒකක, ප්‍රමිති සහ සේවා අරමුදල - 2015

මිනුම් ඒකක, ප්‍රමිති සහ සේවා අරමුදලේ 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය සාධාරණ වාර්තාව සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1995 අංක 35 දරන මිනුම් ඒකක, ප්‍රමිති සහ සේවා පනතේ 35(5) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(3) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. යටෝක්ත මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතිවලට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත්වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අරමුදලේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්ව විගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්ව විගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මිනුම් ඒකක, ප්‍රමිති සහ සේවා අරමුදලේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම් ප්‍රමිත 01 ප්‍රකාරව, මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේ ආකෘතිමය රාමුව අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සෑම ස්ථාවර වත්කමකටම අදාලව වෙන වෙනම ක්ෂය ගිණුමක් සහ ක්ෂය වෙන්කිරීමේ ගිණුමක් පවත්වාගෙන යායුතු වුවත් අරමුදල විසින් අදාල වත්කම් ගිණුමේම ක්ෂය ගලපා තිබුණි.
- (ආ) 2013 සහ 2014 වර්ෂ වලට අදාල දායක හා සාමාජික ගාස්තු ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගෙවා තිබුණු එකතුව රු. 5,310,026 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ වියදම් ලෙස දක්වා තිබුණි.
- (ඇ) යන්ත්‍ර ගිණුමෙහි හා වාහන ගිණුමෙහි පැවති රු. 20,175,995 ක් සහ රු. 8,322,718 ක් වූ ආරම්භක ශේෂ එකිනෙක මාරුකර ලෙජර් ගිණුම්වල දැක්වීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට යන්ත්‍ර ගිණුමේ ශේෂය රු. 9,482,623 ක් අඩුවෙන් හා වාහන ගිණුමේ ශේෂය එකී ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

2.2.3 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

ශුද්ධ අගය රු. 885,796,317 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් සඳහා වන ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය හෝ විස්තරාත්මක උපලේඛන විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

වර්ෂ 7 ඉක්මවූ හා වර්ෂ 3 ඉක්මවූ නොපියවූ අත්තිකාරම් වටිනාකම් පිළිවෙලින් රු. 66,530 ක් හා රු. 1,525,865 ක් වූ අතර මෙම අත්තිකාරම් අය කර ගැනීම සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.4 නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම්

පහත සඳහන් නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති, රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව

අනුකූල නොවීම්

(අ) 1995 අංක 35 දරන මිනුම් ඒකක ප්‍රමිති හා සේවා පනත

(i) VII වන පරිච්ඡේදයේ 35(2) වගන්තිය

2013, 2014 සහ 2015 වර්ෂවල අරමුදලේ ආදායමෙන් රාජ්‍ය ආදායමට බැර කළ යුතු 1/3 ක කොටස පිළිවෙලින් රු.8,830,977 ක්, රු.54,282,268 ක් සහ රු.70,882,923 ක් වූ එකතුව රු.133,996,168 ක් රාජ්‍ය ආදායමට බැර නොකර නිසි අනුමැතියකින් තොරව ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් යොදා ගෙන තිබුණි.

(ii) 20(1) (අ) හා 37 වගන්තිය

වෙළඳාමේදී භාවිතා වන සියළුම මිනුම් උපකරණ වාර්ෂිකව සත්‍යාපනය කළ යුතු වුවද, එසේ සෑම උපකරණයක්ම සත්‍යාපනය කරන බව තහවුරු කර ගැනීමේ නිසි ක්‍රමවේදයක් අරමුදල තුළ ස්ථාපිත කර නොතිබුණි.

(ආ) 2006 අංක 12 දරන මුද්දර බදු පනත හා 2008 ජනවාරි 01 දිනැති අංක 1530/13 දරන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය.

මුදල් ගෙවීමේදී රු.25,000 ට වැඩි ගෙවීම් සඳහා රු. 25 ක මුද්දර බද්දක් අය කර ගත යුතු වුවත් එසේ අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඇ) 1997 පෙබරවාරි 03 දිනැති අංක 06/97 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය

වැඩ බලන කාලය මාස 3 ක උපරිමයකට යටත් විය යුතු වුවත්, 2009 මැයි 05 දින හිටපු අධ්‍යක්ෂවරයා විශ්‍රාම යාමෙන් පසු එදින සිට 2016 අගෝස්තු 31 වන විටත් එම පුරප්පාඩුව පිරවීමට කටයුතු නොකර වැඩ බලන පදනම මත නිලධාරියකු පත්කර රාජකාරි කටයුතු ආවරණය කර තිබුණි.

(ඈ) 2006 දෙසැම්බර් 22 දිනැති අංක පීඑස්/423 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛයේ 2.1 (අ)

අරමුදලේ අයවැය ලේඛනය 2014 සැප්තැම්බර් 30 දිනට පෙර ජාතික අයවැය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හා මුදල් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත ඉදිරිපත් කළයුතු වුවද ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු. 99,958,904 ක අතිරික්තයක්වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 93,149,853 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 6,809,051 ක වර්ධනයක් විය. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මුද්‍රා තැබීමේ ආදායම් රු. 33,225,131 කින් වැඩිවීම ඉහත වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය සහ ඉකුත් වර්ෂ 4 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී 2011 වර්ෂයේ රු.74,972,312 ක් වූ අතිරික්තය 2012, 2013 හා 2014 වර්ෂවල උච්චාවචනයන් සහිතව 2015 වර්ෂයේදී රු. 99,958,904 ක් වී තිබුණි. සේවක පාරිශ්‍රමික, රජයට ගෙවූ බදු හා ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා වූ ක්ෂය සැලකීමේදී 2011 වර්ෂයේ දී රු.90,539,201 ක් වූ දායකත්වය 2012, 2013, 2014 හා 2015 වර්ෂවල පිළිවෙලින් රු. 104,101,297, රු.113,722,149, රු.105,554,346 ක් හා රු. 111,059,922 ක් විය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

භාණ්ඩාගාර බිල්පත් කල්පිරීමට ප්‍රථමයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වට්ටම් කර මුදල් ලබා ගැනීම හේතුවෙන් අරමුදලට අහිමි වූ පොළී ආදායම රු. 5,223,010 ක් විය.

4.2 මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්

දිස්ත්‍රික් නිලධාරීන් විසින් සත්‍යාපනය කරනු ලබන ඒකක හා ඊට අදාළව අය කරනු ලබන ගාස්තු පිළිබඳ විස්තර එම නිලධාරීන් විසින් අරමුදලට වාර්තා කරනු ලැබුවද, ඒවායේ නිවැරදිතාවය තහවුරු කෙරෙන නිසි ක්‍රමවේදයන් අරමුදල සතුව නොතිබුණි. එහෙයින් එකී මිනුම් ඒකක මුද්‍රා තැබීමෙන් ලද ආදායමේ නිවැරදිතාවය පිළිබඳව විගණනයට සෑහීමකට පත්විය නොහැකි විය.

4.3 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ පුරප්පාඩු 05 ක් ද තෘතීයික මට්ටමේ පුරප්පාඩු 29 ක් සමඟ පුරප්පාඩු 126 ක් එනම් අනුමත තනතුරු සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 37 ක් පිරවීමට කටයුතු කර නොතිබීමෙන් අරමුදලේ අරමුණු හා කාර්යන් මනාව ඉටුකිරීමට බාධාවක්ව නොතිබුණි යන්න විගණනයේදී බැහැර කළ නොහැකි විය.

(ආ) ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ තනතුරු වන අධ්‍යක්ෂ තනතුර වසර 7 මාස 2 ක් ද, ගණකාධිකාරී තනතුර වසර 03 ක් ද, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ තනතුර හා ගණකාධිකාරී (අභ්‍යන්තර විගණක) තනතුරු වසර 2 ක් ද, සහකාර අධ්‍යක්ෂ (දෙපාර්තමේන්තුමය) තනතුර මාස 6 ක සිටද පුරප්පාඩුව පැවතුණි.

(ඇ) ද්විතීයික මට්ටමේ තනතුරු යටතේ ගැනෙන එම්.එස්.ඩී. පරීක්ෂක පුහුණු තනතුර හා පරීක්ෂණාගාර සහයක පුහුණු තනතුරු සඳහා පිළිවෙලින් සේවකයන් 20 ක් හා 03 ක් බඳවා ගෙන තිබුණද මෙම තනතුරු කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අනුමත කරවා ගෙන නොතිබුණි.

5. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස්කර තිබුණද එය වාර්ෂික අය වැයට සමගාමීව සකස්වී නොතිබුනෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ වියදම්, ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සමඟ සැසඳිය නොහැකිවිය. ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඇතුළත් කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වූ ප්‍රගති වාර්තා 2016 අගෝස්තු 31 දින වන විටත් විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

5.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 133 ප්‍රකාරව අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකයක් පිහිටුවා නොතිබුණි.

5.3 විගණන කමිටු

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීරීඩ්/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තු චක්‍රලේඛයෙහි 7.4.1 වගන්ති ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා විගණන කමිටු රැස්වීම් පවත්වා නොතිබුණි.

5.4 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

2015 වර්ෂය සඳහා ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කර තිබුණ ද එය අදාළ අමාත්‍යාංශය හා මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත යවා නොතිබුණි.

5.5 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

අයවැයගත ආදායම් වියදම් හා තථ්‍ය ආදායම් වියදම් අතර සියයට 31 සිට 100 දක්වා විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය, ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස භාවිතා කර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු පිළිබඳව වරින්වර දෙපාර්තමේන්තුවේ වැඩ බලන අධ්‍යක්ෂවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර

නිරීක්ෂණ

(අ) ආදායම් හා වියදම් පාලනය

ආදායම් හා වියදම් පාලනය තුළින් අයවැයෙන් අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබීම.

(ආ) වත්කම් පරිපාලනය

ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබීම.

(ඇ) අභ්‍යන්තර විගණනය

අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකයක් පිහිටුවා නොතිබීම.

(ඈ) කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

අනුමත සේවක පුරප්පාඩු පිරවීමට කටයුතු කර නොතිබීම.

(ඉ) අයවැය ලේඛනමය පාලනය

එලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස අයවැය භාවිතා කර නොතිබීම.

(ඊ) ගිණුම්කරණය

ක්‍රමානුකූලව ජ'නල් සටහන් තබා නොගැනීම හා අදාළ වැඩ පත්‍රිකාද විගණනයට ඉදිරිපත් නොකිරීම.

(උ) මූල්‍ය පාලනය

මුදල් පොත මාසිකව තුලනය කර ශේෂය නිවැරදි බවට ගණකාධිකාරී සහතික කර නොතිබීම.